

Phẩm 3: THÔNG TỎ

Khi ấy, Hiền giả Xá-lợi-phất bạch Đức Thế Tôn:

–Bạch Đấng Thiên Trung Thiên! Thật chưa từng có! Bảo Nữ này có biện tài thưa hỏi, phân biệt, giảng nói như trí tuệ thông minh đã thấu đạt. Vị ấy vốn đã thấu đạt những gì mà có thể diễn nói thông suốt điều cốt yếu như thế?

Thế Tôn hỏi:

–Theo sự suy nghĩ của Hiền giả Xá-lợi-phất thì sao? Bảo Nữ này chẳng phải do trí tuệ thông tỏ mà diễn nói pháp yếu? Chớ có khởi quán như thế. Vị Bảo Nữ này đã đạt được biện tài thông sáng không gián không đoạn.

Khi ấy, Trưởng lão Xá-lợi-phất hỏi Bảo Nữ:

–Cô ưa thích nhận lãnh duyên theo phương tiện giải thoát và thông tuệ phân biệt chăng?

Bảo Nữ đáp:

–Thưa Hiền giả Xá-lợi-phất! Tất cả các pháp đều nên diễn nói ứng hợp, đều quy về nơi chỗ hành tạo của thông tuệ.

Thưa Hiền giả Xá-lợi-phất! Ý của Bồ-tát phân biệt giảng nói là tuệ thông minh. Vì sao? Vì tóm thâu chỗ cốt yếu của tất cả các nghĩa nên phát tâm đạo đó là đối với nghĩa thông tuệ, điều phục pháp giới bình đẳng nên phát tâm đạo, như thế gọi là tuệ của biện tài. Những điều đã nói ấy đều hướng về sự diệt trừ, đó là phân biệt rõ của tuệ biện tài diệt tận. Tất cả thuận theo diệu chỉ là tuệ thông sáng. Phát tâm này rồi tức đạt đến biện tài không dứt, không chướng ngại. Đó gọi trí tuệ của biện tài thông sáng.

Bảo Nữ lại bảo:

–Thưa Hiền giả Xá-lợi-phất! Không có nghĩa về chỗ hành, không có nghĩa chấp trước, tâm chí là nghĩa lớn, thông tỏ đạt nghĩa, thường khéo tư duy nghĩa pháp như huyền. Người có tâm ấy, tức là tâm thông đạt pháp sự, tâm hiểu rõ các pháp môn đều có chỗ hướng về, hướng về minh triết, không dựa nơi sáu tình, tâm không đắm vướng, biện tài vô ngại. Người phân biệt thông tỏ tất cả nghĩa là phi nghĩa, thấy pháp như nhiên nghĩa là thuận nhập, đó là nhờ vào âm thanh. Người biện tài ấy mượn nơi ngôn từ, gọi là Phật, không gì là không biết. Do pháp sinh nên duyên theo đó để phân biệt pháp thích

ứng. Người có biện tài là tự tại phân biệt pháp nghĩa làm nghĩa, pháp không theo ý mình mới là pháp; pháp ứng thuận mới là thuận, pháp biện tài mới là biện tài. Nghĩa vô sở hữu, nghĩa vô vi, nghĩa hợp hội, là nghĩa thông sáng. Pháp hợp hội là nghĩa nhất pháp vị, Thánh chúng thuận diệt mới là thuận diệt. Có chỗ phân biệt mới là biện tài.

Thưa ngài Xá-lợi-phất! Đó là giảng nói chương cú của các pháp. Thường quán pháp này đó là nghĩa thông sáng.

M